

**REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ
ZATRUDNIENIA**

**DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
NA 2014 ROK**

Opole, kwiecień 2014

SPIS TREŚCI:

Wstęp	3
I. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia w województwie opolskim w 2013 roku	5
II. Wybrane aspekty bezrobocia w województwie w 2013 roku	12
III. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej	16
IV. Zadania na 2014 rok	20
V. Monitoring i sprawozdawczość	37
Wzór karty działań	40

WSTĘP

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa opolskiego na rok 2014 jest ostatnim z corocznie opracowywanych dokumentów, które czerpały z kontekstu *Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2012 – 2014*. Oznacza to z jednej strony pewne podobieństwo – przede wszystkim w sensie uczestników, struktury i kierunków działań – do RPD z lat ubiegłych. Z drugiej strony można się spodziewać, że kolejne plany na rzecz zatrudnienia w wymiarze regionalnym będą otwierać się na nowe pomysły i wyzwania, związane przede wszystkim z nowym trzyletnim cyklem planowania krajowego oraz wejściem w nowy okres programowania środków unijnych.

Ponieważ RPD na 2014 rok jest planem regionalnym, szczególnie silny związek odniesień i uwarunkowań łączy go z dwoma dokumentami: *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* oraz *Programem Specjalnej Strefy Demograficznej*. Wszystkie podejmowane działania w ramach RPD będą w jakiś sposób z nimi korespondowały, starając się przyczynić do realizacji misji województwa opolskiego oraz do zmniejszenia dotkliwości niekorzystnych zjawisk demograficznych.

W nawiązaniu do powyższego wewnętrzna struktura *Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2014 rok* przedstawia się analogicznie do struktury dokumentów z sześciu lat ubiegłych:

Rozdział 1 charakteryzuje działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2013 roku.

Rozdział 2 opisuje ogólnie sytuację na rynku pracy województwa z uwzględnieniem tych kategorii bezrobotnych, które w szczególnie sposób są beneficjentami działań podejmowanych w ramach RPD/2014.

Rozdział 3 to ilustracja wybranych wskaźników gospodarczych w 2013 roku.

Rozdział 4 poświęcony jest prezentacji poszczególnych zadań, które stanowią: 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz rejestrujących się po utracie zatrudnienia, 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości, 3) Wspieranie partnerstwa i współpraca na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług instytucji rynku pracy, 4) Edukacja ustawiczna, 5) Poprawa informacji o rynku pracy. Każde zadanie ujęte jest w osobnym punkcie, z podaniem kontekstu programowego oraz tabeli zawierającej opisy planowanych działań ze wskazaniem podmiotów

odpowiedzialnych, partnerów uczestniczących w realizacji, źródeł finansowania oraz spodziewanych efektów. Przy rozbudowanych zadaniach (dotyczących aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia i promocji przedsiębiorczości) dokonano logicznego podziału na działania realizowane przez WUP i powiatowe urzędy pracy ze środków Funduszu Pracy i współfinansowane z EFS oraz – osobno – działania prowadzone przez inne podmioty.

Rozdział 6 zawiera skrótowe zasady monitoringu i sprawozdawczości.

RPD kończy wzór karty działań.

Podstawowe źródła finansowania działań podejmowanych w ramach RPD na 2014 rok stanowią środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Funduszu Pracy.

I. DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY NA RZECZ ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2013 ROKU

1. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Wśród najważniejszych działań na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia, podejmowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w 2013 roku wymienić należy:

- realizację, wspólnie z partnerami rynku pracy, Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- programy realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe.

1.1. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok

RPD na 2013 rok miał swoje umocowanie prawne w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Analiza sytuacji na rynku pracy województwa, możliwości podmiotów współtworzących RPD oraz dostępności źródeł finansowania, pozwoliła wyodrębnić 5 wytycznych, definiujących obszary związane z rynkiem pracy i zatrudnieniem w regionie, gdzie intensyfikacja działań na rzecz poprawy sytuacji była najbardziej celowa:

- 1) Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, poprawa wskaźnika aktywności zawodowej i zatrudnienia
- 2) Promocja i wspieranie przedsiębiorczości;
- 3) Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług rynku pracy;
- 4) Edukacja ustawiczna;
- 5) Poprawa informacji o rynku pracy.

Podstawą opracowania dokumentu były zadania, określone przez partnerów współuczestniczących w realizacji RPD na 2013 r., tj. wojewódzki i powiatowe urzędy pracy, Komendę Wojewódzką Ochotniczych Hufców Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, Państwowy Instytut Naukowy Instytut Śląski, Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO. W styczniu 2013 roku przedłożyły one sprawozdania ze stopnia realizacji zadeklarowanych zadań, co pozwoliło określić skalę zaangażowanych środków i liczbę odbiorców wsparcia oraz efekty osiągnięte w ramach każdej z wytycznych.

Bez wątpienia największa intensyfikacja działań nastąpiła w obszarze bezrobocia. Tutaj poniesiono największe nakłady (ponad 80 mln zł) i tutaj zaktywizowano najwięcej osób (ponad 13 tys. w ramach działań urzędów pracy i 3 tys. w ramach działań podejmowanych przy realizacji Priorytetu VII PO KL). Taki wynik przełożył się na spadek wielkości bezrobocia – jednak wielkość tego spadku (139 osób) wobec wielkości nakładów i skali aktywizacji świadczyć może o pewnej trwałości skutków spowolnienia gospodarczego.

Swoje bezpośrednie przełożenie na poprawę sytuacji na rynku pracy województwa miała również realizacja zadania związanego z promocją przedsiębiorczości. Pokazują to dane GUS, wg których na koniec listopada 2013 roku w rejestrach REGON figurowały 100 102 podmioty gospodarcze, o blisko 1,5 tys. więcej niż w tym samym momencie roku 2012. Warto zwrócić uwagę, że również środki wydatkowane w ramach RPD 2013 wrosły wobec roku wcześniejszego i wyniosły ok. 60 mln zł, z czego największa pula została skierowana na przyznawanie środków finansowych osobom bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy. Ważnym elementem tego zadania była promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, prowadzona przede wszystkim przez OHP.

Za działaniami ukierunkowanymi w sposób bezpośredni na sytuację na rynku pracy szły zadania związane ze zwiększeniem partnerstwa oraz jakości usług rynku pracy. W roku 2013 mocny akcent zyskało partnerstwo ponadnarodowe, głównie dzięki projektom systemowym WUP oraz uczestnictwu regionalnych JST w partnerstwie przygranicznym EURES. Rok 2013 przyniósł także kolejne potwierdzenie „umocnienia” się pewnych partnerskich działań podejmowanych także przy realizacji planów z lat ubiegłych. Z kolei działania

ukierunkowane na rozwój jakości usług rynku pracy, zwłaszcza szkolenia kadr PSZ, nabrały nowego wymiaru w perspektywie istotnej zmiany ustawowej przewidywanej na rok 2014.

W czasach, gdy głośno mówi się o znaczeniu „uczenia się przez całe życie” i o zanikaniu tradycyjnego przywiązania do jednego zawodu i jednego zakładu pracy, dużego znaczenia nabiera organizacja systemu kształcenia ustawicznego. Działania w ramach RPD 2013 koncentrowały się głównie na organizacji szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla różnych grup społecznych i zawodowych. Wśród tych grup wyróżniały się szkolenia dla osób pracujących i kadr oświatowych, realizowane w ramach Priorytetu IX PO KL. Łącznie szacuje się, że na realizację tej wytycznej wydatkowano 25 mln zł.

Swoje miejsce w działaniach zmierzających do poprawy zatrudnienia w regionie zajęły też przedsięwzięcia ukierunkowane na poprawę wiedzy o rynku pracy i przepływu informacji o nim. Wiedza jest kluczem dla prowadzenia skutecznej polityki, zwłaszcza w wymiarze demograficznym, stwarzającym szereg rozwojowych wyzwań dla regionu. Wiedza jest również niezbędna osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zakresie dostępu do oferty zatrudnienia i przekwalifikowania, dlatego tak istotne staje się zwiększanie ilości i jakości kanałów informacyjnych.

1.2. Działania wdrażające Europejski Fundusz Społeczny

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu w roku 2013 przede wszystkim wypełniał swoją rolę Instytucji Wdrażającej II-go stopnia w zakresie wdrażania priorytetów VI-IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Główne zadania to zorganizowanie 10 naborów na realizację projektów systemowych oraz 10 konkursów na realizację projektów w ramach Priorytetów VI-IX PO KL, a także ocena formalna 155 wniosków o dofinansowanie realizacji projektów systemowych i konkursowych.

1.3. Sklep z Pracą „OFERTA”

Na przestrzeni I kwartału 2013 roku w Sklepie z Pracą „Oferta” w Opolu udostępniono do wglądu osobom poszukującym pracy 552 krajowe oferty pracy na ogólną liczbę 1 213 stanowisk.

W 2013 roku nastąpił spadek liczby ofert pracy o 1 003 i spadek liczby miejsc pracy o 2 770 w porównaniu do poprzedniego (2012) roku.

Sytuacja ta spowodowana jest przede wszystkim okresem funkcjonowania sklepu z pracą jakim jest 1 kwartał. Następnie sklep z pracą został zamknięty. Stąd też trudno porównywać liczby w różnym okresie czasowym.

2. Instytucjonalna obsługa klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy

W 2013 roku w ramach instytucjonalnej obsługi klientów WUP zrealizowano przede wszystkim;

- nabór studentów zainteresowanych podjęciem pracy w Niemczech na podstawie umowy zawartej pomiędzy rządem polskim i niemieckim w sprawie zatrudniania polskich studentów w Niemczech w okresie wakacji; Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu - jako koordynujący rekrutację na terenie całego kraju, przekazał w 2013 roku do partnera niemieckiego łącznie **240** kompletów podań studentów zainteresowanych w/w zatrudnieniem;
- zadania w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw UE/EOG,
- wdrażanie systemu EURES w województwie opolskim (przyjęto do realizacji 351 zagranicznych ofert pracy, udzielono 3 744 osobom bezrobotnym oraz 76 pracodawcom informacji o usługach EURES);
- organizację i koordynację rozwoju usług poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej (m.in. świadczone usługi doradcze dla 468 osób, współpracowano ze szkołami, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, służbami penitencjarnymi, uczelniami wyższymi i Akademickimi biurami Karier, Departamentem Edukacji i Rynku Pracy UMWO).

Dodatkowo w okresie 01.03.2013 r. do 31.12.2014 r. w wydziale CliPKZ realizowany jest projekt systemowy z komponentem ponadnarodowym pn. „Wsparcie kompetencji na starcie”, współfinansowany ze środków EFS. W 2013 roku w projekcie wzięło udział 101 osób,

z czego 79 osób bezrobotnych oraz 22 osoby nieaktywne zawodowo. Wsparcie psychologiczne otrzymało 100 osób, następnie uczestniczyły one w warsztatach „Techniki aktywnego poszukiwania pracy”. Z kolei 47 osób ukończyło szkolenie zawodowe i językowe, z czego 29 osób rozpoczęło staż w opolskich firmach.

Natomiast w ramach współpracy ponadnarodowej partnerem projektu została Izba Rzemieślnicza w Mannheim. Dzięki ich działaniom 8 osób odbyło 6-tygodniową praktykę w Niemczech.

3. Badania rynku pracy

Prowadzona w roku 2013 działalność badawcza odbywała się na dwóch płaszczyznach realizacji: w ramach projektu systemowego „Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy II”, gdzie w roku 2013 zakończono realizację następujących badań:

Badanie optymizmu pracodawców, główne ustalenia badawcze:

- w województwie opolskim w okresie od marca 2013 do marca 2014 15% firm planuje zwiększenie zatrudnienia wobec 4% firm, które chcą go zmniejszyć,
- najczęściej firmy planują przyjęcie od 1 do 5 pracowników,
- dla większości pracodawców wiek kandydata do pracy nie będzie miał znaczenia,
- pracodawcy przy zatrudnianiu będą preferować mężczyzn, osoby z doświadczeniem zawodowym, z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym oraz po kierunkach technicznych,
- przy poszukiwaniu nowych pracowników pracodawcy najczęściej wykorzystują rekomendacje osób znajomych oraz ogłoszenia w Internecie.

Efektywność zatrudnieniowa szkoleń dla bezrobotnych realizowanych w 2011 roku przez powiatowe urzędy pracy, główne ustalenia badawcze:

- w 3 miesiące po zakończeniu szkolenia pracę znajduje co trzeci jego uczestnik,
- wśród osób, które podjęły pracę po szkoleniu, 55% pracowało w zawodzie zgodnym z ukończonym szkoleniem,
- 19% zrealizowanych szkoleń zawodowych było efektywnych, tj. po trzech miesiącach od ich zakończenia osoby pracowały na stanowiskach zgodnych z tematyką szkoleń, najbardziej

efektywne okazały się szkolenia z zakresu spawalnictwa, obsługi sprzętu budowlanego lub drogowego, transportu, palenia w kotłach, konserwacji terenów zielonych, obsługi maszyn CNC i ochrony osób oraz mienia.

Wieloaspektowa analiza bezrobocia, główne ustalenia badawcze:

- wg szacunków co czwarta firma planująca zatrudnić pracowników zgłasza ofertę pracy do urzędu pracy,
- przeciętna wartość wynagrodzenia proponowanego w ofertach kierowanych do urzędów pracy wynosi 1 237 zł netto i jest to kwota o 400 zł niższa od oczekiwań osób bezrobotnych,
- szacunkowo co trzecia osoba bezrobotna zasila szarą strefę,
- szacunkowo co piąta osoba bezrobotna nie poszukuje pracy,
- na długotrwałe bezrobocie najbardziej narażone są kobiety, które nie powróciły na rynek pracy po urodzeniu dziecka oraz kobiety, które samotnie wychowują dziecko do 18 roku życia.

4. Projekty własne

W 2013 roku Wojewódzki Urząd Pracy realizował dwa systemowe projekty własne:

Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III: to projekt badawczy realizowany w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL w okresie marzec 2013 – luty 2015 roku. Jego wartość wynosi 1 mln zł, a dotąd zrealizowane badania to:

I etap Cyklicznego badania popytu na pracę, główne ustalenia badawcze:

- w ciągu półrocza (od sierpnia 2013 do lutego 2014) zwiększenie zatrudnienia planuje 21,5% firm wobec 3,3% planujących jego redukcję,
- najczęściej poszukiwanymi zawodami będą: specjaliści ds. szkoleń zawodowych i rozwoju kadr, robotnicy pomocniczy w budownictwie, pracownicy przy pracach prostych, stolarze meblowi, przedstawiciele handlowi,
- na zwolnienia najbardziej narażone będą zawody: posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych oraz robotników pomocniczych w budownictwie,

- 45% pracodawców jest gotowych do przyjęcia do pracy osoby w wieku 50+.

Badanie efektywności zawodowej szkoleń, główne ustalenia badawcze:

- większość wśród uczestników szkoleń realizowanych w regionie w roku 2012 w ramach PO KL (Poddziałanie 6.1.1, Poddziałanie 7.2.1 i Poddziałanie 8.1.2) stanowią kobiety, osoby w wieku 50+ i z wykształceniem średnim,
- zrealizowane szkolenia przyczyniły się do tego, że odsetek osób zatrudnionych przed szkoleniem (3,3%) wzrósł do 24,7% po szkoleniu,
- spośród osób, które ukończyły szkolenia i podjęły pracę, tylko co czwarta podjęła ją w zawodzie związanym z odbytym szkoleniem,
- efektywność szkoleń, rozumiana jako podjęcie w ciągu 3 m-cy po szkoleniu zatrudnienia adekwatnego wobec jego tematyki, dotyczyła jedynie 7,4% zatrudnionych.

Stosunek pracodawców wobec praktyk i staży zawodowych, główne ustalenia badawcze:

- dla firm korzystających ze staży organizowanych przez PUP w latach 2011-2012 roku główne korzyści płynęły z uzyskania bezkosztowej pomocy w pracy oraz możliwości sprawdzenia i przygotowania potencjalnego kandydata do pracy,
- ponad 80% badanych firm uznało, że staże przynoszą im korzyść,
- w 70% przypadków stażyści posiadali oczekiwane przez pracodawców umiejętności,
- co trzecia firma korzystająca ze staży zdecydowała się na zatrudnienie stażysty,
- przeciętny czas trwania stażu wyniósł 5,3 miesiąca, natomiast pracodawcy uznali, że efektywny staż powinien trwać ok. 9 m-cy.

PO KLucz do biznesu 2: projekt realizowany w ramach Działania 6.2 PO KL, przyjęty w dniu 27.02.2012 r. uchwałą nr 1889/2012 do realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz powiatowe urzędy pracy w województwie

opolskim. Wartość projektu wynosi 56 921,00 tys. zł. Głównym celem projektu jest wzrost przedsiębiorczości w województwie opolskim oraz podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców Opolszczyzny dzięki stworzeniu korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości poprzez umożliwienie chętnym osobom rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, a także zastosowanie kompleksowych form wsparcia. Do etapu

przyznania jednorazowej dotacji inwestycyjnej przystąpiło w 2013 roku 668 osób, które złożyły *Wnioski o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej*. Komisja Oceny Wniosków, składająca się z wyłonionych w drodze otwartego naboru ekspertów, zakwalifikowała do udziału w projekcie 612 osób. W ramach projektu wyłoniono firmę, której eksperci dokonali oceny Wniosków o przyznanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej w kwocie 40 000,00 zł, następnie przyznano łącznie 512 dotacji. Uczestnicy również otrzymali możliwość ubiegania się o dodatkową pomoc w ramach podstawowego wsparcia pomostowego w postaci pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż 700,00 PLN przez okres pierwszych 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy na otrzymanie podstawowego wsparcia pomostowego.

II. WYBRANE ASPEKTY BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE W 2013 ROKU

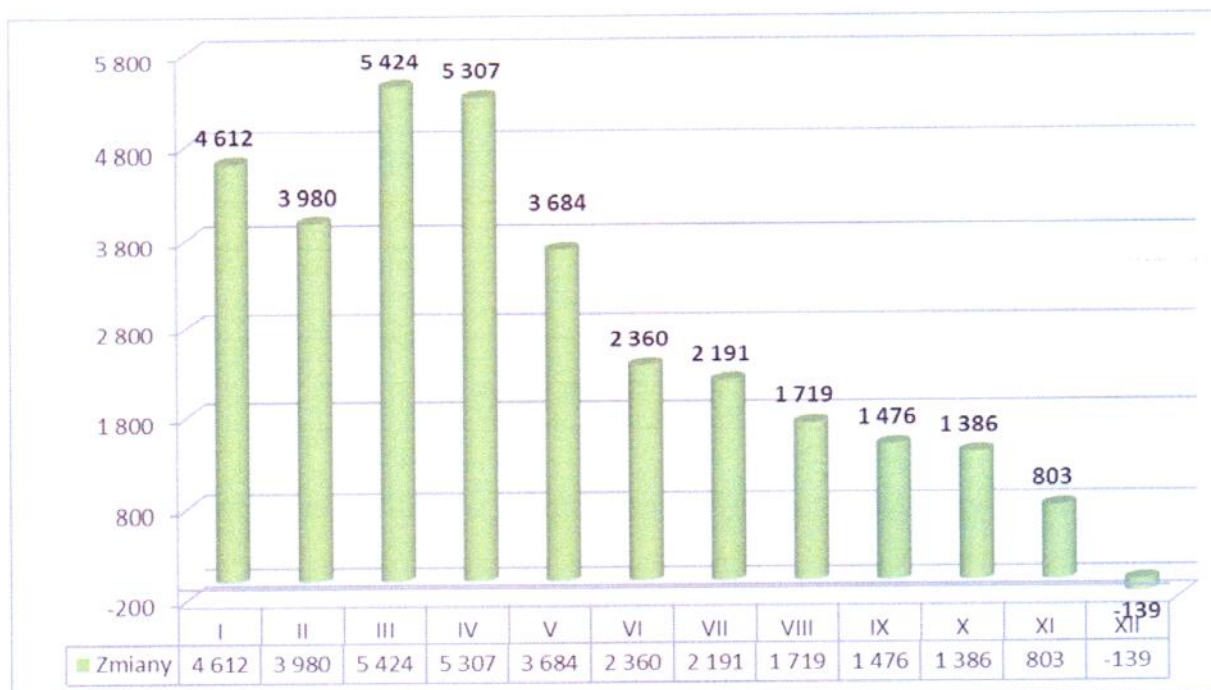
2.1 Ogólna charakterystyka bezrobocia

Na koniec 2013 roku w województwie opolskim było zarejestrowanych 51 636 bezrobotnych i liczba ta była niższa od uzyskanej z końcem roku 2012 o 139 osób (spadek o 0,3%).

Dla zobrazowania zmian w poziomie bezrobocia na przestrzeni ubiegłego roku sporządzono wykres nr 1, gdzie punktem odniesienia jest stan z końca analogicznego okresu roku 2012. W analizowanych miesiącach odnotowano ciągły wzrost liczby bezrobotnych. Od stycznia do listopada 2013 roku liczba bezrobotnych była wyższa wobec analogicznych miesięcy 2012 roku, po czym nastąpił okres spadku. Ostatecznie w końcu 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 0,3% (139 osób) wobec końca 2012 roku.

Wykres 1: Zmiany w poziomie bezrobocia na przestrzeni roku 2013 wobec analogicznych miesięcy 2012 roku

Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2013 roku w województwie opolskim stanowili 14,3% ludności aktywnej zawodowo, co oznacza spadek o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Pod względem wielkości wskaźnika natężenia bezrobocia, również jak w ubiegłym roku, zajmujemy 9 miejsce w kraju.

Cechą endemiczną województwa opolskiego jest znaczne zróżnicowanie terytorialne zjawiska bezrobocia. Na koniec grudnia 2013 roku stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach wahała się od 6,9% w powiecie opolskim grodzkim do 22,5% w powiecie brzeskim. Systematycznie analizowany poziom natężenia bezrobocia wskazuje, że od lat najtrudniejsza sytuacja ma miejsce w powiatach: brzeskim, nyskim i prudnickim.

Tabela 1: Liczba bezrobotnych, stopa bezrobocia oraz wzrost/spadek bezrobocia odnotowane w trakcie roku 2013

<i>Powiaty</i>	<i>Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2013</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2012</i>	<i>Liczba bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2013</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w porównaniu do końca grudnia 2012</i>	<i>Dynamika grudzień 2012 = 100%</i>
OGÓLEM	14,3	51 775	51 636	-139	99,7
brzeski	22,5	6 314	6 905	591	109,4

głubczycki	19,0	3 368	3 216	-152	95,5
k - kozielski	14,6	4 922	4 980	58	101,2
kluczborski	15,0	3 231	3 178	-53	98,4
krapkowicki	10,5	2 684	2 591	-93	96,5
namysłowski	19,3	2 739	2 770	31	101,1
nyski	20,3	9 567	8 966	-601	93,7
oleski	10,3	2 521	2 455	-66	97,4
Opole- miasto	6,9	4 989	4 885	-104	97,9
opolski	13,8	5 300	5 432	132	102,5
prudnicki	20,6	3 513	3 766	253	107,2
strzelecki	10,8	2 627	2 492	-135	94,9

Ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa widoczny był w siedmiu powiatach. Najwyższy odnotowano na obszarze powiatu: nyskiego (o 601 osób) oraz głubczyckiego (o 152 osoby). Największą dynamiką spadku (6,3%) charakteryzował się powiat nyski. Z kolei wzrost odnotowano w pięciu pozostałych powiatach, z czego największy dotyczył powiatu brzeskiego (o 591 osób).

W 2013 roku do urzędów pracy zgłosiło się 76 055 osób, które uzyskały status bezrobotnych i jest to o 3 400 osób więcej niż w roku 2012. Wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych dominowały osoby powracające po raz kolejny do grona bezrobotnych (82%).

W ciągu całego 2013 roku pracownicy powiatowych urzędów pracy wyłączyli z ewidencji bezrobotnych 76 194 osoby i jest to o 7 285 osób więcej niż w roku ubiegłym. Głównym powodem wyrejestrowań były podjęcia pracy, które w omawianym okresie stanowiły 48% odpływu (rok wcześniej 45%). W liczbach bezwzględnych wyłączenia z ewidencji z tytułu podjęcia pracy wyniosły 36 392 osoby i na tle roku 2012 było to o 5 360 osób więcej.

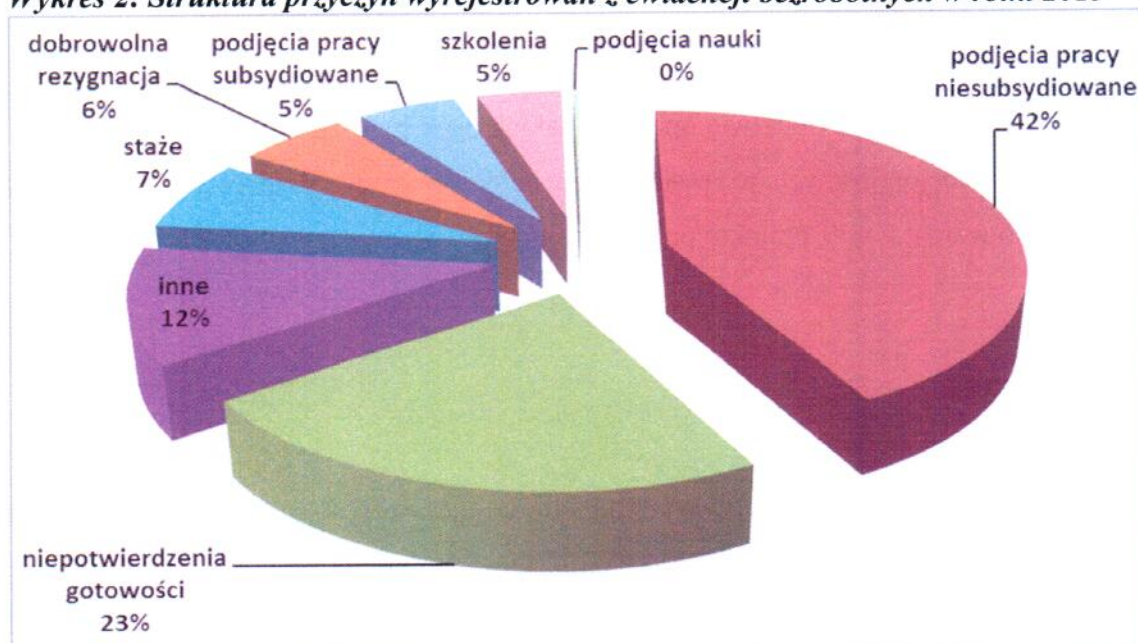
Pewien udział w ogólnej liczbie wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy miało zatrudnienie subsydiowane: 4 042 (o 820 więcej niż w 2012 roku), z tego:

- prace interwencyjne: 309 (w 2012 r. 316);
- roboty publiczne: 2 053 (w 2012 r. 1 262);
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej: 1 004 (w 2012 r. 513);
- refundacje wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy: 654 (w 2012 r. 1 088).

Ponadto w omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych wyłączono 8 920 osób, które skierowano na szkolenia lub na staż absolwencki i było to więcej niż w roku 2012 o 394 osoby.

Wykres 2: Struktura przyczyn wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych w roku 2013

2.2 Wybrane elementy struktury bezrobotnych

Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia 2013 roku wśród ogółu bezrobotnych większość stanowiły kobiety: 27 040 osób (o 49 więcej niż na koniec 2012 r.), których udział w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w naszym regionie wyniósł 52,4% (o 0,3 punktu procentowego więcej niż w grudniu 2012 roku).

Bezrobocie na wsi

W dniu 31 grudnia 2013 roku w urzędach pracy Opolszczyzny były zarejestrowane 23 552 osoby bezrobotne zamieszkałe na terenach wiejskich (o 48 więcej niż na koniec 2012 r.). Stanowili oni 45,6% wszystkich bezrobotnych. Jest to zbliżona wartość do tej z końca grudnia 2012 roku (45,4%).

Młodzież w wieku do 25 lat

Na koniec 2013 roku w urzędach pracy Opolszczyzny zarejestrowanych było 9 301 osób w wieku 18 – 24 lata (o 388 osób więcej niż w grudniu 2012). Stanowiły one 18% wszystkich zewidencjonowanych bezrobotnych.

Długotrwale bezrobotni

Na koniec 2013 roku w województwie opolskim takich osób było 26 325, co stanowiło 51% ogółu osób zewidencjonowanych w powiatowych urzędach pracy. W porównaniu do roku ubiegłego jest to wzrost – o 5,4 punktu procentowego.

2.3 Oferty pracy

W ciągu całego 2013 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło ogółem 29 377 ofert pracy i było to o 35 ofert mniej niż w 2012 roku. Zgłoszone propozycje pracy w większości dotyczyły prac niesubsydiowanych, które stanowiły 63,8% ogółu zgłoszonych (w ubiegłym roku było to 65,4%).

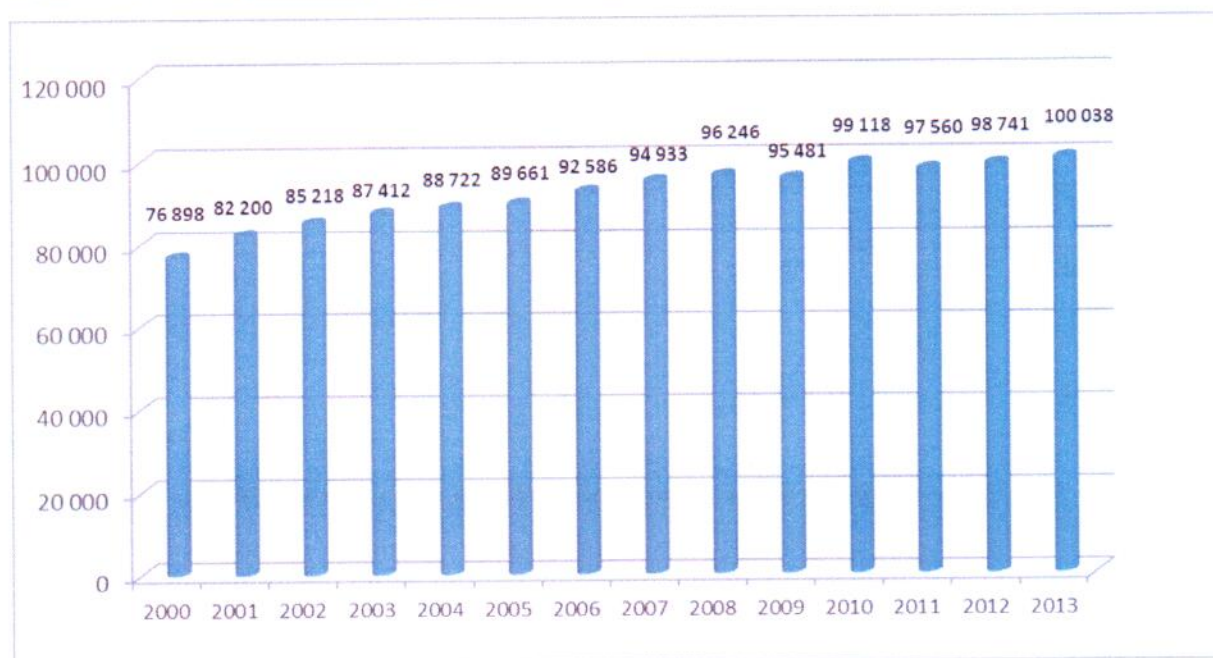
III. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej

3.1 Podmioty gospodarcze

W grudniu 2013 roku na terenie województwa zarejestrowanych było ponad 100 tysięcy podmiotów gospodarczych i jest to najwyższy poziom odnotowany w analizowanym niżej okresie. Oznacza to, że rok 2013 jest drugim z kolei rokiem zwiększania się poziomu przedsiębiorczości w województwie.

Wykres 3: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

3.2 Zatrudnienie

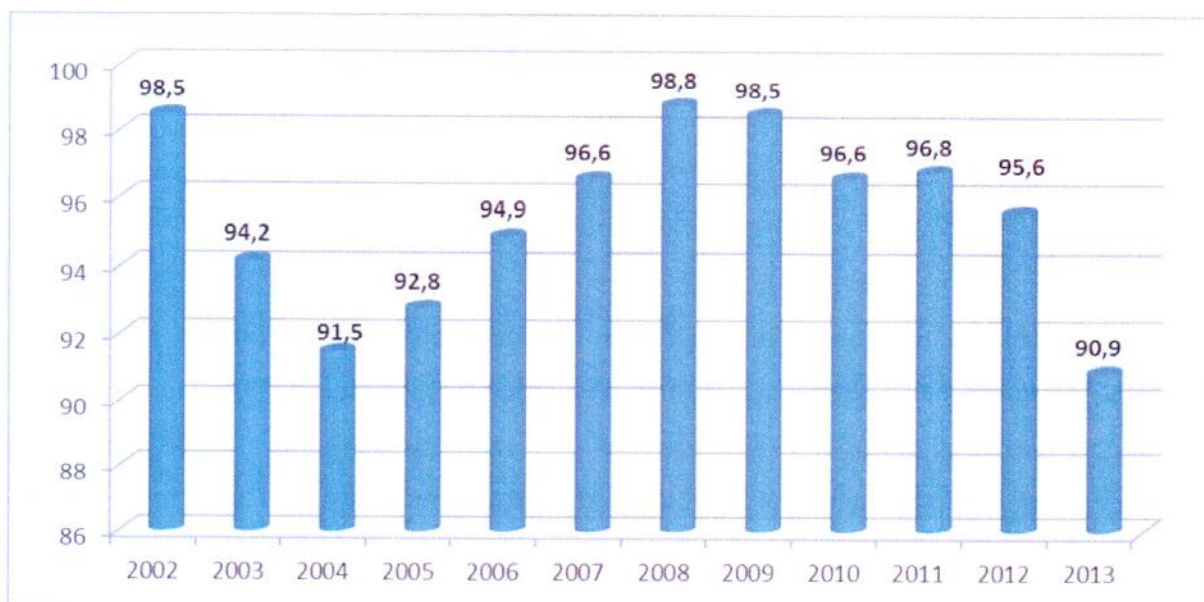
Analizując problem wielkości zatrudnienia w przekroju dwóch wskaźników: przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz wyników BAEL stwierdzić można:

- widoczny spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 4,7% do poziomu 90,9 tys. osób i jest to najniższy poziom w analizowanym okresie od 2002 roku; spadek wystąpił w większości sekcji, m.in. w budownictwie (o 15%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,5%). Wzrost w tym okresie odnotowano tylko w dwóch kategoriach tj.: informacji i komunikacji (o 12,4%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,2%),
- wzrost liczby pracujących w III kwartale 2013 wg BAEL wobec II kwartału tegoż roku oraz spadek wobec III kwartału 2012 roku,
- nadal utrzymująca się tendencja, zapoczątkowana w III kwartale 2009, do utrzymywania się wyższej liczby pracujących od liczby biernych zawodowo, przede wszystkim z uwagi na ich przejście do kategorii osób poszukujących pracy (bezrobotnych),
- wzrost współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia w III kwartale 2013 wobec II kwartału tegoż roku oraz spadek wobec III kwartału 2012 roku,

Tabela 2: Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności (wg BAEL)

Okresy	Ludność			Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
	Ogółem	w tym			
		Pracujący	Bierni		
	w tys			%	%
II kwartał 2012	735	362	336	54,1	49,3
III kwartał 2012	719	357	329	54,4	49,7
II kwartał 2013	715	347	330	53,8	48,5
III kwartał 2013	707	350	324	54,2	49,5

Wykres 4: Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2013 (w tys. osób)

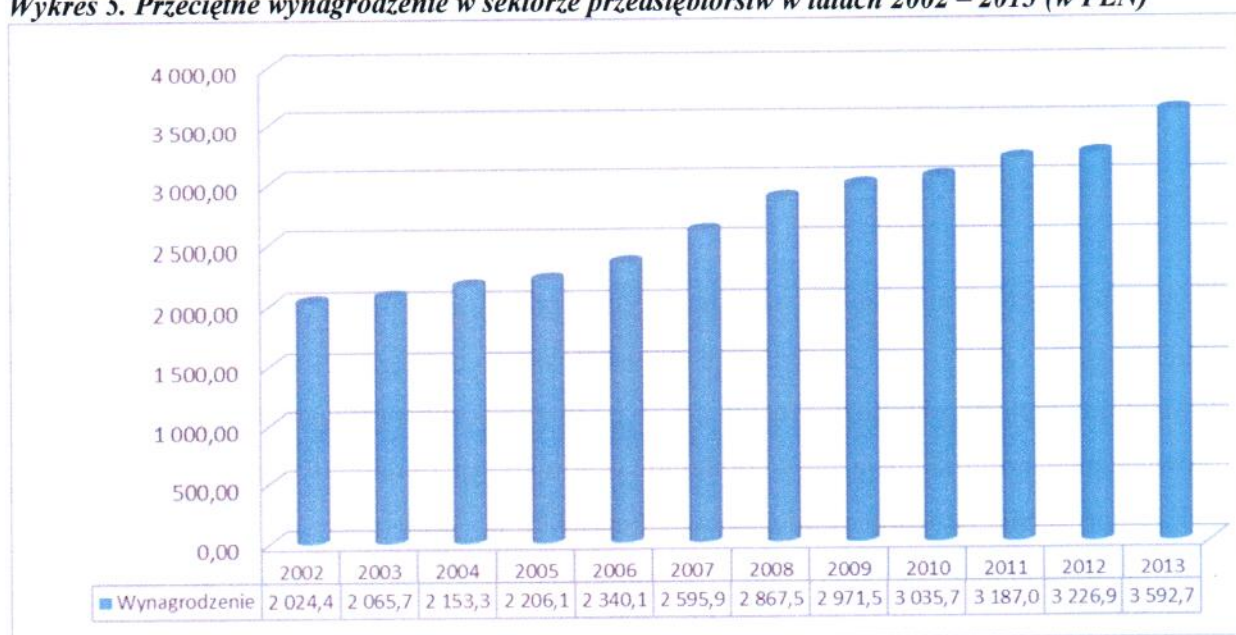

Wśród innych zjawisk istotnych dla sytuacji gospodarczej w województwie w porównaniu z rokiem 2012 wymienić należy:

- spadek nakładów inwestycyjnych o 3,2% (we wrześniu 2013 roku wynosiły one 846 668 tys. zł, podczas gdy we wrześniu 2012 r.: 874 384 tys. zł),
- spadek wartości produkcji sprzedanej przemysłu w całym 2013 roku o 3,0%,
- spadek wielkości produkcji budowlano-montażowej w całym 2013 roku o 8,4%,
- wzrost wartości sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach handlowych (o 1,3%) i w sprzedaży detalicznej (o 1,2%) przy równoczesnym spadku w przedsiębiorstwach hurtowych (o 0,7%) w ciągu 12 miesięcy 2013 roku.

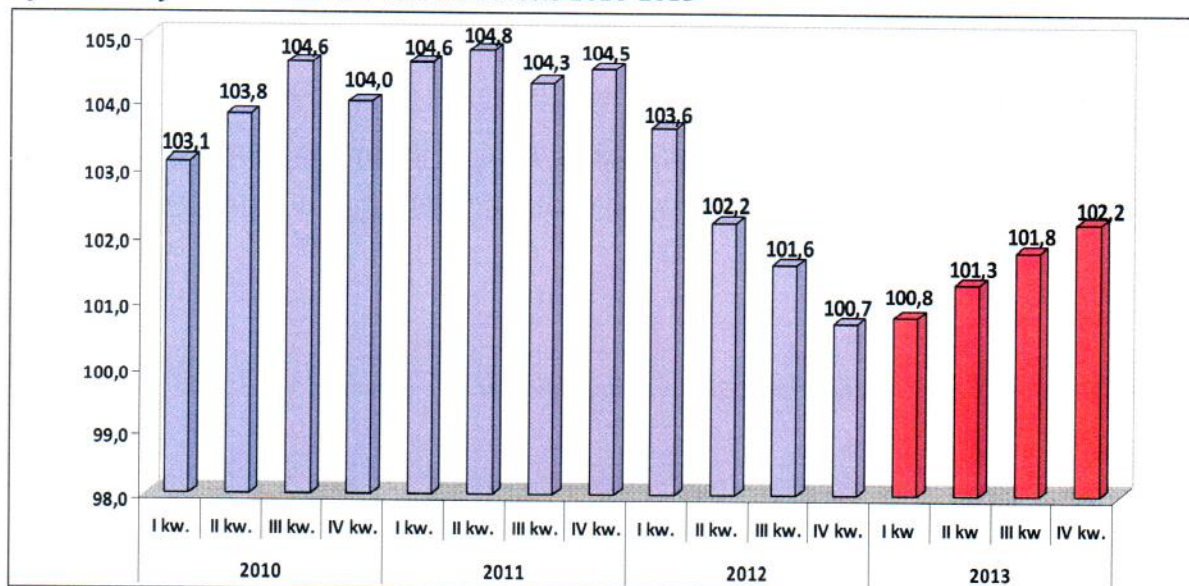
- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń – grudzień 2013 do poziomu 3 592,71 PLN, tj. wyższego o 11,3% od stanu na rok 2012; jest to przedłużenie wieloletniej już tendencji do wzrostu wynagrodzeń, z dość wysokim tempem wzrostu (w roku 2008 wynagrodzenia wzrosły o 10,5%, a w 2009 o 3,3, w 2010 o 2,2%, w 2011 o 5,0%, w 2012 o 1,3%),

Wykres 5. Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2002 – 2013 (w PLN)

Zaobserwowano również wzrost dynamiki PKB w kraju o 1,6% w 2013 roku, po wzroście o 1,9% w 2012 roku, co pozytywnie wpływa między innymi na rynek pracy. Wykres nr 6 obrazuje dynamikę PKB w poszczególnych latach, ukazując najniższą wartość w IV kwartale 2012 oraz w I kwartale 2013 roku. Najwyższą wartość odnotowano w II kwartale 2011 roku.

Wykres 6: Dynamika PKB w Polsce w okresie 2010-2013¹

Ważnym miernikiem rozwoju regionalnej gospodarki, mającym bezpośredni wpływ na oblicze rynku pracy, jest zdolność generowania nowych miejsc pracy. W przeciągu I-III kwartału ubiegłego roku duże, średnie i małe podmioty gospodarki wytworzyły ogółem 7 573 nowych miejsc zatrudnienia (4 148 mniej niż w tym samym okresie 2012 r.), z czego:

- 1 150 przypadło na sektor publiczny, 6 423 na sektor prywatny,
- 3 337 przypadło na podmioty małe, 2 672 na średnie, 1 564 na duże.

IV. Zadania na 2014 rok

Zadania zaplanowane do realizacji na rok 2014 stanowią kontynuację zadań realizowanych również w latach 2012 i 2013, z kilku co najmniej przyczyn. Po pierwsze, patrząc na wielkość nakładów ponoszonych na ich realizację w latach ubiegłych, widać wyraźnie, że w tych obszarach są dostępne duże środki finansowe, umożliwiające realizację wielu zróżnicowanych i efektywnych projektów i przedsięwzięć. Po drugie, patrząc na wskaźniki dotyczące liczby osób obejmowanych zaplanowanymi działaniami, są to obszary gdzie występuje duży popyt na wsparcie. Po trzecie, wszystkie te zadania nie mają charakteru autonomicznego, lecz ich realizacja nosi znamiona komplementarności i pozytywnego

¹ http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4403_PLK_HTML.htm

współdziałania na siebie. Innymi słowy, inwestycje w partnerstwo i podnoszenie jakości usług związanych z rynkiem pracy może mieć wpływ na działania zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych.

Na poziomie regionu realizacja RPD nawiązywać będzie ściśle do zapisów *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku*, a także *Programu Specjalnej Strefy Demograficznej*, których kontekst wskazany został przy opisie poszczególnych zadań. Obydwa te dokumenty kładą silny nacisk na rozwój rynku pracy, wzrost zatrudnienia i powiązanie edukacji z tym rynkiem. Z kolei kontekst poziomu krajowego to przede wszystkim zapisy *Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014*.

Wykaz skrótowych nazw instytucji użytych przy opisie wytycznych:

CTC – CTC Polska Sp. z o.o.

OHP – Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy

PUP – powiatowe urzędy pracy

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

RCRE – Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji

TSKN - Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim

UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

4.1 Aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia, w tym z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz rejestrujących się po utracie zatrudnienia

4.1.1 Kontekst

Z uwagi na „zatrudnieniowy” charakter RPD, działania podejmowane z myślą o ograniczaniu bezrobocia i aktywizacji osób pozostających bez pracy stanowią podstawę każdego rocznego planu. W sytuacji pokryzysowej, kiedy rynki pracy wciąż odczuwają skutki gospodarczego

załamania, jest to szczególnie istotne: pokazują to choćby statystyki z lat ubiegłych, ilustrujące zjawisko wzrostu bezrobocia i utrzymywania się go na wysokim pułapie powyżej 50 tys. zarejestrowanych jako bezrobotne osób. W roku 2013 nastąpił co prawda spadek w porównaniu do roku wcześniejszego, jednak z uwagi na swoją wielkość (135 osób) nie spowodował on znaczącej poprawy sytuacji na rynku pracy. Ta petryfikacja wielkości bezrobocia ma swoje zagrożenia, przede wszystkim w postaci rosnącego z roku na rok odsetka osób długotrwale bezrobotnych.

Konieczność priorytetowego potraktowania problemu aktywizacji osób biernych zawodowo i bezrobotnych wydaje się oczywista w świetle analizy sytuacji na rynku pracy przedstawionej w rozdziale II i wynika przede wszystkim:

- z wysokiego poziomu bezrobocia w województwie, o czym informuje stopa bezrobocia stale wyższa od stopy obliczonej dla całego kraju
- wciąż wyraźnie dostrzegalnej terytorialnej nierównomierności rozkładu natężenia bezrobocia,
- ze strukturalnego charakteru bezrobocia w województwie, o czym świadczy m.in. prowadzony monitoring zawodów, który pokazuje nadwyżkowy charakter rynku pracy zawodów w województwie, koncentrację bezrobotnych w obrębie kilku zawodów, w przypadku których notuje się wysoki napływ do bezrobocia przy znacznie niższym napływie ofert pracy a także struktura bezrobotnych według wykształcenia,
- z wciąż odczuwalnych konsekwencji światowego spowolnienia gospodarczego – wysoki poziom bezrobocia i zwolnień z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy jest tego wymownym dowodem,
- niepokojących prognoz rozwoju rynku pracy (np. prognoza dokonana przez NBP zakłada spadek liczby pracujących aż do połowy 2015 roku przy niskim PKB²).

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka**, Cel II.4: **Rozwój kapitału ludzkiego** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**, Cel III.1: **Integracja społeczna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach Priorytetu VI – **Rynek pracy otwarty dla wszystkich** oraz Priorytetu VII – **Promocja integracji społecznej**),

² <http://www.hotmoney.pl/Prognoza-NBP-Bezrobocie-bedzie-coraz-wyzsze-a29750>

- *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014* (w ramach priorytetu I: *Adaptacyjny rynek pracy*, zwłaszcza w ramach działania kierunkowego 2: *Aktywizacja grup marginalizowanych na rynku pracy (młodzież, grupa 50+, kobiety, niepełnosprawni, grupa NEET)*),
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: *Konkurencyjny i stabilny rynek pracy*),
- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach celu: *Zwiększenie liczby i poprawa jakości miejsc pracy w regionie* dla Pakietu I: *Praca to bezpieczna rodzina*),
- *Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku* (w ramach priorytetu 2: *Integracja społeczna w obszarze rynku pracy*),
- *Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015* (w ramach kierunku działań 1: *Wsparcie osób niepełnosprawnych*).

Należy w tym miejscu zastrzec, że rok 2014 przyniesie publicznym służbom zatrudnienia istotną zmianę ustawową, tym samym w trakcie realizacji tegorocznego RPD do działań realizowanych przez urzędy pracy mogą dojść nowe zadania, nie ujęte poniżej. W tej sytuacji zostaną one opisane w sprawozdaniu z realizacji Planu.

4.1.2 Działania realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego i Wojewódzki Urząd Pracy w 2014 roku ze środków Funduszu Pracy i EFS

Wytyczna		AKTYWIZACJA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA, W TYM Z GRUP W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY ORAZ REJESTRUJĄCYCH SIĘ PO UTRACIE ZATRUDNIENIA
Opis działań	Działania kluczowe	<p>1. działania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy polegające na zorganizowaniu i skierowaniu osób bezrobotnych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) staże, b) przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, c) prace interwencyjne, d) prace społecznie użyteczne, e) roboty publiczne, f) szkolenia, g) porady indywidualne i grupowe w ramach doradztwa zawodowego, h) pośrednictwo pracy (PUP) <p>2. wdrażanie Działania 6.1 <i>Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie</i> (w jego ramach poddziałania 6.1.3 <i>Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych</i>) w ramach PO KL (WUP)</p> <p>3. wdrażanie Działania 7.1 <i>Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji</i> oraz 7.2 <i>Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej</i> w ramach PO KL (WUP)</p>

		4. realizacja projektu systemowego w ramach Poddziałania 6.1.1 <i>Powrót do zatrudnienia</i> , w ramach którego zaplanowano aktywizację zawodową 500 bezrobotnych poprzez szkolenia i pośrednictwo pracy – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (WUP)
	Działania uzupełniające	1. usługi sieci EURES (PUP i WUP) 2. prowadzenie warsztatów dla bezrobotnych na tematy: <i>Rozmowa kwalifikacyjna, Poznanie własnego potencjału, Asertywność, Autoprezentacja, Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, Komunikacja interpersonalna, Warsztat promocji samego siebie (WUP)</i> 3. prowadzenie porad indywidualnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem testów jako narzędzi diagnostycznych (WUP)
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo WUP i PUP
Źródła finansowania działań		Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), budżet JST
Zakładane rezultaty działań		1. powiatowe urzędy pracy będą aktywizować osoby bezrobotne w ramach rozdysponowanych środków Funduszu Pracy oraz w ramach projektów systemowych realizowanych w obszarze priorytetu VI Poddziałania 6.1.3 PO KL 2. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie prowadzić będą aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i biernych zawodowo w ramach projektów systemowych realizowanych w obszarze priorytetu VII Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 POKL 3. przeszkolenie 500 bezrobotnych w zawodzie opiekun dzienny/niania, pośrednictwo pracy prowadzące do zatrudniania tych osób oraz - dzięki temu – powrót na rynek pracy rodziców wyłączonych na skutek konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 3 4. prowadzona będzie ponadto działalność doradcza oraz pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES

4.1.3 Działania realizowane przez inne niż PUP jednostki

	Wytyczna	AKTYWIZACJA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA, W TYM Z GRUP W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	1. całoroczna działalność Ośrodka Szkolenia Zawodowego Młodzieży oraz Rejonowego Ośrodka Szkolenia Zawodowego Młodzieży, obejmująca organizację kursów i szkoleń zawodowych dla młodzieży oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy; wsparcie doradców zawodowych i psychologów; promocję przedsiębiorczości; pomoc w znalezieniu zatrudnienia (OHP) 2. całoroczna działalność Klubów Pracy obejmująca organizację i prowadzenie warsztatów mających na celu promowanie postaw aktywnych oraz nabycie wiedzy niezbędnej do poruszania się po rynku pracy, tj. tworzenie dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej, radzenie sobie ze stresem; działania skierowane będą do osób zagrożonych marginalizacją społeczną oraz pozostających na marginesie rynku pracy (osadzeni w zakładach karnych i aresztach śledczych, młodzież z placówek opiekuńczo-wychowawczych) (OHP) 3. całoroczna działalność Punktów Pośrednictwa Pracy obejmująca bezpłatne usługi w zakresie pośrednictwa pracy, organizację zatrudnienia (w tym krótkoterminowego) w kraju i za granicą, współpracę z pracodawcami w zakresie pozyskiwania ofert pracy, organizację rozmów kwalifikacyjnych przy udziale pracodawców, konsultacje indywidualne z zakresu rynku i pośrednictwa pracy, konsultacje wolontariatu, organizację giełd i targów pracy (OHP) 4. całoroczna działalność Młodzieżowego Biura Pracy i jego filii, obejmująca

	<p>m.in. bezpłatne usługi w zakresie pośrednictwa pracy, organizację zatrudnienia krótkoterminowego, współpracę z pracodawcami w zakresie pozyskiwania ofert pracy, organizację rozmów kwalifikacyjnych przy udziale pracodawców, konsultacje indywidualne z zakresu rynku i pośrednictwa pracy, organizację giełd i targów pracy (OHP)</p> <p>5. całoroczna działalność Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, świadczącego usługi w zakresie doradztwa zawodowego, w szczególności: usługi doradcze w formie stacjonarnej i wyjazdowej, grupową i indywidualną informację zawodową, grupowe i indywidualne poradnictwo zawodowe, treningi i warsztaty umiejętności osobistych, pomoc w planowaniu kariery zawodowej (IPD), warsztaty aktywizujące (OHP)</p> <p>6. realizacja projektu pn. <i>Tranzytowe miejsca pracy – import modelu wsparcia dla szczególnie wrażliwych grup na rynku pracy</i>, zakładającego wsparcie dla osób długotrwale bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat poprzez upowszechnienie nowego profilu zawodowego animatora osób starszych (AOS) w zakresie animacji działań na rzecz osób starszych, służących ich aktywizacji dla społeczeństwa lokalnego/obywatelskiego i zapobieganiu pogarszania się sytuacji zdrowotnej i psychicznej – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (CTC/TSKN)</p> <p>7. zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym, obejmujących m.in. organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby; organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych; organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez: doradztwo zawodowe, przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji (ROPS)</p> <p>8. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, w ramach kosztów utworzenia ze środków Funduszu może być dofinansowane: przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych pomieszczeń produkcyjnych i przeznaczonych na rehabilitację, zakup urządzeń i sprzętu rehabilitacyjnego, wyposażenie pomieszczeń socjalnych, przeznaczonych na rehabilitację i produkcyjnych oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług, zakup surowców, materiałów i narzędzi potrzebnych do rozruchu działalności gospodarczej, zakup środków transportu. Ponadto w ramach kosztów prowadzenia zakładu finansowane być mogą: wynagrodzenia, koszty transportu osób niepełnosprawnych, koszty szkoleń itp. (ROPS)</p>
--	---

	Działania uzupełniające	<p>1. Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej podmiotom uprawnionym na podstawie art. 25 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z roku 2009, Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) w związku z art. 5 ust. 4 pkt 1 i 2, art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 13, art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z roku 2010, Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.); rodzaje zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, które mogą być realizowane przez podmioty uprawnione mieszczące się w zakresie ich działalności statutowej nieodpłatnej i odpłatnej to: 1) aktywizacja społeczna osób oraz środowisk zagrożonych lub wykluczonych społecznie, w tym dzieci i młodzieży pochodzących z ubogich i problemowych rodzin m.in. poprzez organizację imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, a także spotkań przedsięwziętych, 2) Wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej (ROPS)</p>
Ewentualni partnerzy	<p>Partnerstwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OHP i pracodawców, PUP, WUP, akademickich biur karier, ośrodków pomocy społecznej, organów administracji samorządowej, ośrodków szkoleniowych, zakładów penitencjarnych, pogotowia opiekuńczego, domów dziecka, uczelni wyższych, PUP, domy dziecka, Warsztaty Terapii Zajęciowej, gminnych centrów informacji, Państwowej Inspekcji Pracy - ROPS i zakładów pracy chronionej, organizacji pozarządowych, samorządów 	
Źródła finansowania działań	Budżet państwa (w tym EFS), środki własne, PFRON, samorząd województwa	
Zakładane rezultaty działań	<p>1. przygotowanie młodzieży uczącej się i osób pozostających bez zatrudnienia do właściwego i aktywnego poruszania się po rynku edukacji i pracy.</p> <p>2. zwiększenie dostępu do usług rynku pracy i objęcie nimi jak największej liczby osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz młodzieży uczącej się; aktywizacja bezrobotnych; podjęcie zatrudnienia przez osoby objęte wsparciem; utrwalanie kontaktów z pracodawcami i instytucjami rynku pracy,</p> <p>3. nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, podwyższenie kwalifikacji, zdobycie nowego zawodu, podjęcie pracy przez uczestników szkoleń, nabycie wiedzy i umiejętności dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej, założenie własnej działalności gospodarczej, wzrost świadomości planowania własnej kariery zawodowej w ramach zadań podejmowanych przez Ośrodek Szkolenia Zawodowego OHP.</p> <p>4. zwiększenie dostępu do usług rynku pracy i objęcie nimi jak największej liczby osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz młodzieży uczącej się; aktywizacja bezrobotnych; podjęcie zatrudnienia przez osoby objęte wsparciem; utrwalanie kontaktów z pracodawcami i instytucjami rynku pracy,</p> <p>5. zaktywizowanie 40 osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+ w ramach projektu <i>Tranzytowe miejsca pracy – import modelu wsparcia dla szczególnie wrażliwych grup na rynku pracy</i></p> <p>6. ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych narażonych na wykluczenie do aktywnego życia społecznego i zawodowego</p> <p>7. utrzymanie miejsc pracy osób niepełnosprawnych, zatrudnianie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, przygotowanie niepełnosprawnych pracowników zakładu aktywności zawodowej do życia w otwartym środowisku, realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w miarę ich indywidualnych możliwości dzięki zadaniom ROPS.</p> <p>W zakresie działań uzupełniających:</p> <p>1. zmniejszenie liczby osób, rodzin i środowisk zagrożonych bądź wykluczonych społecznie; ograniczenie skutków zjawiska stygmatyzacji i wyobcowania społecznego; przeciwdziałanie ubóstwu osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej; zwiększenie społecznej świadomości i wrażliwości na problemy osób, rodzin i środowisk będących w</p>	

4.2 Promocja i wspieranie przedsiębiorczości

4.2.1 Kontekst

Rok 2013 był, w kontekście liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, rokiem bardzo korzystnym dla rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Po raz pierwszy regionalna baza REGON rozrosła się do ponad 100 tys. podmiotów. Wynik ten został jednak osiągnięty przy niekorzystnych wskaźnikach makroekonomicznych, tj. niższych niż w roku 2012 wydatkach inwestycyjnych, przy spadkach wartości produkcji sprzedanej przemysłu czy produkcji budowlano – montażowej.

W kontekście rosnącego bezrobocia i niewystarczającego popytu na pracę wspieranie rozwoju przedsiębiorczości ma swój jeszcze jeden aspekt. Można go ująć w lapidarną zasadę: „Im więcej pracodawców, tym więcej miejsc pracy”. O prawdziwości tego stwierdzenia przekonują pośrednio wyniki ewaluacji wsparcia udzielonego osobom bezrobotnym w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2007-2008 (badania własne WUP, www.wup.opole.pl). Wykazała ona skuteczność instrumentu również w wymiarze bilansu zatrudnienia – powstałe firmy zwiększyły swoje zatrudnienie na tyle, że przekroczyło ono znacznie wielkość straconego zatrudnienia w wyniku likwidacji podmiotu.

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka**, Cel II.4: **Rozwój kapitału ludzkiego** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**, Cel III.1: **Integracja społeczna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach Priorytetu II: **Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw** i priorytetu VIII: **Regionalne kadry gospodarki**),
- *Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014* (w ramach priorytetu I: **Adaptacyjny rynek pracy**),
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy** oraz celu strategicznego 4: **Dynamiczne przedsiębiorstwa**),

- Program Specjalnej Strefy Demograficznej (w ramach Pakietu I: **Praca to bezpieczna rodzina**, zakładając m.in. powstanie do 2020 roku 5 500 nowych podmiotów gospodarczych dzięki wsparciu w postaci dotacji lub mikropożyczek, oraz Pakietu II: **Edukacja a rynek pracy** poprzez cel jakim jest zwiększenie liczby przedsiębiorstw zakładanych przez absolwentów),
- Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku (w ramach priorytetu 2: **Integracja społeczna w obszarze rynku pracy**),
- Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015 (w ramach kierunku działań 4: **Rozwój przedsiębiorczości społecznej**).

Należy w tym miejscu zastrzec, że rok 2014 przyniesie publicznym służbom zatrudnienia istotną zmianę ustawową, tym samym w trakcie realizacji tegorocznego RPD do działań realizowanych przez urzędy pracy mogą dojść nowe zadania, nie ujęte poniżej. W tej sytuacji zostaną one opisane w sprawozdaniu z realizacji Planu.

4.2.2 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego oraz Wojewódzki Urząd Pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy i EFS

Wytyczna		PROMOCJA I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Opis działań	Działania kluczowe	<p>1. działania zgodne z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzieleniu osobom bezrobotnym jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, - zrefundowaniu podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych (PUP) <p>2. realizacja projektu systemowego pn. <i>Sięgnij PO Klucz do biznesu 2</i> w ramach działania 6.2 PO KL, obejmującego wsparcie doradcze i finansowe dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą (WUP)</p> <p>3. wdrażanie Działania 6.1 <i>Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie</i> (w jego ramach poddziałania 6.1.3 <i>Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych</i>) (WUP)</p>
	Działania uzupełniające	-
Ewentualni partnerzy		-
Źródła finansowania działań		Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), budżet JST

Zakładane rezultaty działań	1. utworzenie nowych podmiotów gospodarczych oraz nowych miejsc pracy
------------------------------------	--

4.2.3 Działania podejmowane przez inne jednostki

Wytyczna		PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Opis działań	Działania kluczowe	1. działalność Młodzieżowego Centrum Kariery obejmująca promowanie wśród młodzieży postaw przedsiębiorczych, zajęcia warsztatowe, porady i informacje indywidualne i grupowe z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, promocję zachowań przedsiębiorczych poprzez warsztaty z zakresu zakładania własnej firmy (OHP)
	Działania uzupełniające	1. wdrażanie postanowień <i>Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ES i jej otoczenia w regionie</i> , m.in. poprzez organizację min. 2 spotkań informacyjnych z wytypowanymi ekspertami w zakresie promowania idei ekonomii społecznej, ponadto wydanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych na temat dotyczących ES oraz przeprowadzenie ewaluacji on-going Planu (ROPS)
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo: - OHP i AIP, PUP, ABK, zakłady karne, inkubatory przedsiębiorczości, szkoły, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Punkt Informacji o Funduszach Europejskich
Źródła finansowania działań		budżet państwa (w tym EFS), środki własne
Zakładane rezultaty działań		w zakresie działań kluczowych: 1. uzyskanie przez osoby uczące się, bezrobotne i poszukujące pracy wiedzy o zakładaniu, prowadzeniu własnej działalności gospodarczej oraz o możliwościach pozyskania środków finansowych na założenie i prowadzenie własnej działalności, zasadach marketingu, wzmocnienie w ww. grupach postaw przedsiębiorczych w zakresie działań uzupełniających: 1. promowanie idei ekonomii społecznej, wzrost świadomości społecznej na temat ES, prezentacje funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej

4.3 Wspieranie partnerstwa i współpracy na rynku pracy oraz podnoszenie jakości usług instytucji rynku pracy

4.3.1 Kontekst

Gruntowna zmiana ustawowa, jaką przyniesie publicznym służbom zatrudnienia rok 2014, stanowić będzie nie tylko krok w stronę unowocześnienia struktur i działań PSZ, ale również podniesienia jakości świadczonych usług. Zmiana ta ukierunkuje działania tych instytucji na szkolenia dla swoich pracowników z zakresu znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia (przynajmniej w pierwszym okresie obowiązywania). Rok 2014 będzie zatem rokiem dużych

wyzwań, a pojawienie się w powiatowych urzędach pracy stanowisk „doradcy klienta indywidualnego” i „doradcy klienta instytucjonalnego” zmieni oblicze dotychczasowych standardów obsługi. Warto w tym miejscu nadmienić, że badanie tej zmiany, z punktu widzenia pracowników PSZ, będzie jednym z działań realizowanych w roku 2014 w ramach projektu systemowego WUP pn. *Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III*.

Niezwykle istotny wymiar działań podejmowanych na rynku pracy ma partnerstwo. Poszerza ono obszar interwencji i wnosi doświadczenie innych instytucji zaangażowanych jako partnerzy. Analizując ubiegłoroczne RPD zauważyć i podkreślić wypada, iż pewne partnerstwa przy realizacji określonych zadań mają już charakter trwały, co dobrze świadczy o ich efektywności. W roku 2013 pojawiły się ponadto dwa partnerstwa nowe, o charakterze ponadnarodowym, zawiązane w ramach projektów systemowych WUP w Opolu, i będą kontynuowane w roku 2014.

Partnerski charakter będzie miała również w roku 2014 realizacja Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim. Obejmie ona nie tylko współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli, ale również regionalnych mediów, uczelni wyższych i przedsiębiorców.

Realizacja tej wytycznej koncentrować się jak zwykle będzie przede wszystkim na działaniach zmierzających do podnoszenia kwalifikacji pracowników instytucji rynku pracy a także na dywersyfikacji świadczonych przez nie usług. Drugi kierunek działań to organizacja przedsięwzięć angażujących szerokie zaplecze społeczne, w tym instytucje samorządowe, pracodawców, instytucje opieki społecznej, edukacji itp.

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego I: ***Sprawne i efektywne państwo*** oraz obszaru strategicznego III: ***Spójność społeczna i terytorialna***),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach priorytetu I: ***Zatrudnienie i integracja społeczna***, gdzie jednym z celów jest podniesienie potencjału instytucji działających w obszarze rynku pracy i priorytetu VII: ***Rynek Pracy dostępny dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej***, gdzie cel będzie realizowany m.in. poprzez wsparcie dla instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej),

- Program Specjalnej Strefy Demograficznej (w ramach Pakietu I: **Praca to bezpieczna rodzina**, jeden z celów Pakietu zakłada przekształcenie instytucji publicznych w przyjazne obywatelom i przedsiębiorcom oraz uzyskanie wzrostu zaufania i kapitału społecznego),
- Wieloletni Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku (w ramach priorytetu 2: **Integracja społeczna w obszarze rynku pracy**),
- Wojewódzki Program Pomocy i Integracji Społecznej na lata 2010 – 2015 (w ramach kierunku działań 5 – **Kształcenie i szkolenie zawodowe kadr pomocy i integracji społecznej** oraz 6 - **Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej**).

4.3.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		WSPIERANIE PARTNERSTWA I WSPÓLPRACA NA RYNKU PRACY ORAZ PODNOSZENIE JAKOŚCI USŁUG INSTYTUCJI RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	<p>1. całoroczna działalność Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej obejmująca upowszechnianie wiedzy na temat rynku pracy, poruszania się po nim, orientacji edukacyjnej- zawodowej, itp.; świadczenie usług w formie stacjonarnej i wyjazdowej, udostępnianie zasobów informacji zawodowej MCIZ (multimedialne programy, filmy o zawodach, teczki o zawodach, przewodniki po zawodach, informatory itp.; organizacja i udział w targach edukacji i pracy (OHP)</p> <p>2. szkolenia podwyższające kwalifikacje dla pracowników PUP i WUP (PUP i WUP)</p> <p>3. wdrażanie szkoleń metodycznych dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy publicznych służb zatrudnienia (WUP)</p> <p>4. realizacja projektów systemowych z komponentem współpracy ponadnarodowej pn. <i>Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III i Wsparcie kompetencji na starcie – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej</i> (WUP)</p> <p>5. rozwój dialogu, partnerstwa publiczno – społecznego i współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego na poziomie regionalnym pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a organizacjami pozarządowymi w ramach projektu systemowego <i>Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej w województwie opolskim - Poddziałanie 7.1.3 PO KL</i> (ROPS)</p>
	Działania uzupełniające	<p>1. prowadzenie zajęć - praktyk półrocznych dla studentów Wydziału Pedagogiki Pracy Uniwersytetu Opolskiego (WUP)</p> <p>2. organizacja indywidualnych praktyk zawodowych dla studentów (WUP)</p> <p>3. prowadzenie klubów pracy (PUP)</p> <p>4. organizacja targów pracy przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w miastach powiatowych woj. opolskiego; podczas targów wszyscy zaproszeni wystawcy będą mogli zaprezentować swoją ofertę. Wśród zaproszonych znajdują się szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie wyższe, lokalni pracodawcy, instytucje pozarządowe oraz instytucje rynku pracy (OHP)</p>
Ewentualni partnerzy		<p>Partnerstwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - OHP i szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych woj. opolskiego, uczelni wyższych, jednostek szkolących, pracodawców, OPS, CPR, poradni psychologiczno-pedagogicznych, jednostek penitencjarnych - WUP i PUP, uczelni wyższych, agencji zatrudnienia, OHP - WUP i bit group GmbH z Austrii oraz Izby Gospodarczej z Niemiec

Źródła finansowania działań	Fundusz Pracy, budżet państwa (w tym EFS), środki własne
Zakładane rezultaty działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. zwiększenie dostępu do usług rynku pracy wśród osób bezrobotnych, w tym w wieku 50+, do 30 roku życia, poszukujących pracy, osadzonych w aresztach śledczych i zakładach karnych oraz młodzieży uczącej się, aktywizacja bezrobotnych, 2. zwiększenie dostępu do ofert pracy, 3. wzrost jakości usług poradnictwa i pośrednictwa pracy świadczonych w ramach publicznych służb zatrudnienia, 4. większa spójność współpracy na linii służby zatrudnienia – pracodawcy, 5. zwiększenie efektu synergii w działaniach instytucjonalnych na rynku pracy 6. zorganizowanie jednej 3-dniowej krajowej wizyty studyjnej dla liderów instytucji pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych, w której uczestniczyć będzie min. 20 osób oraz dwóch zagranicznych wizyt studyjnych dla 40 osób; ponadto w ramach zadania zostanie zorganizowane dwa 2-dniowe seminaria dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną, w którym łącznie uczestniczyć będzie min. 60 osób.

4.4 Edukacja ustawiczna

4.4.1 Kontekst

Od lat głównym problemem polskiego – a w jeszcze większym stopniu wojewódzkiego - systemu kształcenia ustawicznego jest niski udział uczestnictwa osób w wieku 25-64 lata. Wg danych GUS, w 2012 roku w regionie jedynie 3,6% osób z tej grupy uczestniczyło w edukacji pozaszkolnej lub szkoleniach, co klasyfikuje nasze województwo poniżej średniej krajowej (4,5%). W latach 2010-2011 wskaźnik ten był zdecydowanie wyższy (odpowiednio 4,8% i 4,5% dla województwa)³. Oznacza to konieczność nieustannych działań nad aktywnością edukacyjną społeczności regionalnej, która od lat osiąga niższe wskaźniki niż liczone dla całego kraju.

Aby kształcenie ustawiczne miało warunki do rozwoju, konieczne jest stworzenie sieci placówek świadczących usługi w tym zakresie. Jednym z elementów monitorowania tego systemu jest prowadzony przez WUP rejestr instytucji szkoleniowych. Warunki te to także stworzenie podstaw dla systemu e-learningu, który – oprócz treści dydaktycznych – zapewnia korzystającym opanowanie nowoczesnych technologii informacyjnych. Dostępność do kształcenia ustawicznego zwiększają również projekty szkoleniowe skierowane do określonych grup beneficjentów, realizowane w ramach PO KL. Ich zaletą jest możliwość

³Bank Danych Lokalnych, stat.gov.pl.

nieodpłatnego podniesienia kwalifikacji a także udzielanie wsparcia towarzyszącego, likwidującego często bardzo istotne bariery społeczne (opieka nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, zwrot kosztów dojazdu itp.).

Zaproponowane zadanie jest komplementarne z następującymi dokumentami:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (w ramach obszaru strategicznego II: **Konkurencyjna gospodarka** oraz obszaru strategicznego III: **Spójność społeczna i terytorialna**),
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki* (w ramach priorytetu IX: **Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach**),
- *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku* (w ramach celu strategicznego 1: **Konkurencyjny i stabilny rynek pracy**),
- *Program Specjalnej Strefy Demograficznej* (w ramach Pakietu II: **Edukacja a rynek pracy**).

4.4.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		EDUKACJA USTAWICZNA
Opis działań	Działania kluczowe	<p>1. działania ROPS obejmujące: 1) szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej oraz kadr prowadzących pracę z rodziną, działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz ze specyfiką realizowanych zadań i w szczególności dotyczące realizacji działań w zakresie aktywnej integracji i rozwoju pracy socjalnej (w ramach projektów systemowych), 2) specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny dla pracowników wyłącznie instytucji pomocy i integracji społecznej, działających na terenie regionu (ROPS)</p> <p>2. organizacja i realizacja kursów kwalifikacyjnych z zakresu: uprawnień pedagogicznych, oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej, bibliotekoznawstwa, pedagogiczno-metodyczny dla nauczycieli języka angielskiego i niemieckiego, organizacji i zarządzania oświatą dla oświatowej kadry kierowniczej i innych wg zapotrzebowania nauczycieli na podstawie ewaluacji i badań własnych (RCRE)</p> <p>3. prezentacje i warsztaty dla nauczycieli prowadzone w macierzystych szkołach z zakresu tablic multimedialnych, systemu prowadzenia testów TESTICO, robotów humanoidalnych sterowanych komputerem, programów komputerowych wspomagających naukę oraz bezpieczeństwa w Internecie (RCRE)</p> <p>4. realizacja projektu pn. <i>Neurodydaktyka w szkole XXI wieku</i>, obejmującego kursy dla dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie wykorzystania elementów neurodydaktyki w procesie nauczania – projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (RCRE)</p> <p>5. realizacja projektu pn. <i>Zaczarowany świat nauki i przyrody</i>, zakładającego realizację zajęć naukowo-poznawczych dla dzieci i dorosłych, zachęcających do dalszego eksperymentowania, poznawania praw przyrody i nowoczesnych technologii informatycznych - projekt realizowany w ramach Programu Specjalnej Strefy Demograficznej (RCRE)</p> <p>6. wdrażanie w ramach PO KL Działania 9.1 <i>Wyrównywanie szans</i></p>

		<i>edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Działania 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego, Działania 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry oświaty oraz 9.6 Upowszechnienie uczenia się dorosłych (WUP)</i>
	Działania uzupełniające	1. opiniowanie kierunków kształcenia w powiatach (PUP)
Ewentualni partnerzy		Partnerstwo: - RCRE i Opolskiego Kuratora Oświaty - partnerstwo PUP i szkół ponadgimnazjalnych, instytucji szkolących i powiatowych rad zatrudnienia
Źródła finansowania działań		budżet państwa (w tym EFS), budżet JST, środki własne, odpłatność uczestników
Zakładane rezultaty działań		<p>1. rezultaty działań ROPS obejmujące: 1) usprawnienie realizacji zadań wynikających ze specyfiki pracy w pomocy społecznej, poprzez przeszkolenie min. 308 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej, kadr pracy z rodziną i instytucji rynku pracy, w tym min. 2 pracowników innych służb społecznych, 25 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podniosą swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym, 15 pracowników socjalnych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych ops i pcpr, 15 pracowników pomocy społecznej i instytucji rynku pracy w zakresie współdziałania obu instytucji i udzielania przez nie kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w celu ich aktywizacji zawodowej; w zakresie doradztwa zakładanym rezultatem jest udzielenie min. 20 godz. doradztwa specjalistycznego oraz przeprowadzenie konsultacji z min. 10 pracownikami ops i pcpr, 2) organizacja specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny dla 15 osób,</p> <p>2. podniesienie kwalifikacji nauczycieli i zwiększenie możliwości ich zatrudnienia w oświacie,</p> <p>3. 10 całodziennych wyjazdów do szkół w celu przeprowadzenia prezentacji i warsztatów dla nauczycieli</p> <p>4. udział co najmniej 800 osób w 40- i 60-godzinnych kursach w ramach projektu <i>Neurodydaktyka w szkole XXI wieku</i></p> <p>5. udział co najmniej 300 osób w zajęciach naukowo-poznawczych w pracowniach eksperymentalnych podczas organizowanych dni otwartych, festiwalu nauki, nocy kultury itp. w ramach projektu <i>Zaczarowany świat nauki i przyrody</i></p> <p>6. wzrost powszechności, jakości i atrakcyjności kształcenia w placówkach edukacyjnych regionu dzięki wdrażaniu działań: 9.1, 9.3, 9.4 i 9.6 POKL</p>

4.5 Poprawa informacji o rynku pracy

4.5.1 Kontekst

Jednym z problemów rynku pracy jest ciągle odczuwalny brak rzetelnej, udokumentowanej, zarówno bieżącej jak i prognostycznej wiedzy o jego obszarach, niszach, strukturze czy występujących niedopasowaniach. Oficjalna statystyka pozwala co prawda na kontrolowanie wielkości bezrobocia, jego terytorialnego zróżnicowania, struktury bezrobotnych i jej zmian, niewiele jednak mówi o jakości zasobów ludzkich, motywacji skłaniających do określonych

zachowań na rynku pracy, oczekiwaniach względem urzędów pracy czy chociażby wielkości zatrudnienia nielegalnego albo skali zewnętrznych migracji zarobkowych. Właśnie to zjawisko – migracje zarobkowe – stanowi element w dość istotny sposób podważający jakość danych statystyki publicznej. Z kolei nie do końca doskonała metodologia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych sprawia, że analizy powstałe na jej podbudowie niewiele mają – póki co – do powiedzenia w zakresie prognozowania przyszłego kształtu zatrudnienia i potrzeb edukacyjnych. Dlatego też przed każdym regionem otwiera się szerokie pole dla badań wykorzystujących zdobycze i instrumenty nauk społecznych. Powinny być one poprzedzone analizą zastanych materiałów, wskazującej obszary, gdzie istnieją luki w wiedzy na temat rynku pracy. Drugim problemem staje się dotarcie ze zdobytymi informacjami do tych środowisk i instytucji, które mogą je efektywnie wykorzystać na rzecz wzrostu zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu. Jest to kwestia trafnego określenia konsumentów wiedzy, a także dywersyfikacji kanałów jej przekazywania (publikacje, ulotki, media, Internet, nośniki elektroniczne, konferencje itp.).

Podobnie jak w ubiegłorocznych RPD, również i w tym trudno się obejść bez następującej uwagi: na intensywność działań badawczych związanych z rynkiem pracy pozytywnie wpłynęła możliwość wykorzystywania środków finansowych EFS w ramach PO KL. Dzięki nim powołane zostały do życia rozbudowane projekty systemowe, które nie kończą się po przeprowadzeniu jednego badania, lecz prowadzą wieloletnie, bardziej systematyczne obserwacje. Mowa tu o projektach: Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy III (WUP Opole, www.obserwatorium.opole.pl), Opolski System Informacji Społeczno – Gospodarczej (UMWO, www.osisg.opolskie.pl), Obserwatorium Integracji Społecznej (ROPS Opole, ois.rops-opole.pl), prowadzące działalność badawczą, doradczą i informacyjną w zakresie integracji społecznej.

Oprócz działań stricte badawczych, realizacja tego zadania będzie obejmowała rozpowszechnianie – w różny sposób – informacji o rynku pracy i zagadnieniach z nim związanych. Zwracają tu uwagę zwłaszcza interesujące projekty skierowane do młodzieży i realizowane przez OHP, istotne z uwagi na grupę docelową – osoby dopiero wkraczające na rynek pracy i nie obeznane z jego środowiskiem.

Konieczność poprawy informacji o rynku pracy została wskazana w:

- Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki w obrębie priorytetu I: **Zatrudnienie i integracja społeczna**, VI: **Rynek pracy otwarty dla wszystkich** oraz priorytetu VII: **Promocja integracji społecznej**,

- Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w art. 8 pkt 3, i art. 9 pkt 9,

- Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku w ramach celu strategicznego 1.1: **Poprawa jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy**

- Wieloletnim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia do 2015 roku w priorytecie IV.

4.5.2 Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację RPD

Wytyczna		POPRAWA INFORMACJI O RYNKU PRACY
Opis działań	Działania kluczowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz upowszechnianie jego wyników (WUP) 2. działalność badawcza Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy III w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL (WUP) 3. działalność badawcza i analityczna w ramach projektu Opolski System Informacji Społeczno-Gospodarczej (UMWO) 4. działalność badawcza, doradcza i informacyjna w ramach projektu Obserwatorium Integracji Społecznej (ROPS)
	Działania uzupełniające	<ol style="list-style-type: none"> 1. prowadzenie usługi dla uczniów gimnazjów pn. <i>Dzień filmowy. Kalejdoskop zawodów</i> popularyzującej informacje na temat wymagań związanych z zatrudnieniem w poszczególnych zawodach (WUP) 2. prowadzenie stron internetowych (PUP i WUP) 3. prowadzenie infokiosków (PUP i WUP) 4. spotkania doradców zawodowych z osadzonymi w zakładach karnych (WUP) 5. umieszczanie ofert pracy w prasie (PUP i WUP) 6. prowadzenie Rejestru Agencji Zatrudnienia (WUP) 7. prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych (WUP) 8. wydawanie biuletynów informacyjnych (WUP i PUP) 9. całoroczna działalność Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w zakresie świadczenia usług doradztwa zawodowego, obejmująca grupową i indywidualną informację zawodową, organizację i udział w targach edukacji i pracy, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, broszur, poradników, ulotek, udostępnianie filmów o zawodach, spotkania doradców zawodowych z osadzonymi w zakładach karnych, prowadzenie strony internetowej (OHP)
Ewentualni partnerzy		<ul style="list-style-type: none"> - partnerstwo WUP i gimnazjów oraz zakładów karnych - partnerstwo WUP i PUP - partnerstwo UMWO i WUS - partnerstwo OHP i zakładów penitencjarnych, akademickich centrów karier, PUP, WUP, Pogotowia Opiekuńczego, domów dziecka, WTZ Olesno
Źródła finansowania działań		budżet państwa (w tym EFS), Fundusz Pracy, budżet JST, środki własne

<p style="text-align: center;">Zakładane rezultaty działań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie i rozpowszechnienie dwóch rankingów zawodów deficytowych i nadwyżkowych, 2. w ramach działalności <i>Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy III</i> 100 kluczowych pracowników PUP i WUP otrzyma wyniki cyklicznego badania popytu na pracę oraz badań ofert pracy w województwie opolskim, diagnozy współpracy pomiędzy PUP a OPS, badania losów absolwentów szkół zawodowych i wyższych, badania efektywności dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów utworzenia stanowisk pracy oraz efektywności staży zawodowych, badania roli doradztwa zawodowego w szkołach, badania pracowników PUP w chwili zmiany ustawowej, monitoringu zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy 3. wzrost wiedzy w zakresie badań i analiz prowadzonych w ramach projektu systemowego OSISG, 4. w ramach pracy badawczej OIS ROPS: realizacja badań regionalnych pn. <i>Efektywność pomocy społecznej w gminach wiejskich, Profilaktyka w systemie pomocy społecznej, Współpraca instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami na terenie gminy, powiatu, województwa zajmującymi się pomocą i wsparciem i jej wpływ na skuteczność działań pomocy społecznej</i> (efektem tego badania ma być stworzenie modelu współpracy instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami), <i>Kontrakt socjalny w praktyce</i> oraz analiz pt. <i>Stopień zagrożenia ubóstwem w województwie opolskim w 2013 roku</i> i <i>Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2013 roku</i> <p>w zakresie działań uzupełniających:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uczniowie zwiększą swoją orientację na rynku pracy dzięki usłudze <i>Dzień filmowy</i>, 2. wzrost wiedzy klientów publicznych służb zatrudnienia o formach świadczonej pomocy oraz umiejętności poruszania się po rynku pracy; podwyższenie kwalifikacji, zdobycie nowego zawodu, podjęcie pracy przez uczestników szkoleń, nabycie wiedzy i umiejętności dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej, założenie własnej działalności gospodarczej, wzrost świadomości planowania własnej kariery zawodowej 3. wzrost orientacji uczniów szkół w zakresie sytuacji na rynku pracy, poruszania się po nim a także własnych możliwości i predyspozycji zawodowych oraz umiejętności w zakresie pisania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych
---	---

6. Monitoring i sprawozdawczość

Zaprezentowane w niniejszym dokumencie zadania zostały przedstawione i zaproponowane przez podmioty współuczestniczące w realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2014 rok. Podmioty te będą prowadziły bieżący monitoring tych zadań oraz wdrażały odpowiednie działania w przypadku, gdyby osiągnięcie założonych rezultatów było zagrożone.

Po zakończeniu 2014 roku, a co za tym idzie wygaśnięciu realizacji Regionalnego Planu Działań, podmioty realizujące zobowiązane są do dnia **23 stycznia 2015** roku złożyć sprawozdanie z realizacji planu, opierając się na zawartych w nim założeniach. Na tej podstawie Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu stworzy sprawozdanie całościowe dla całego województwa opolskiego, które – wraz z pozostałymi sprawozdaniami regionalnymi – stanowić będzie element sprawozdawczości z osiągnięcia zakładanych rezultatów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

DYREKTOR
Departamentu Ekipacji i Ryunku Pracy
Waldemar Zadka

Wszystkie instytucje z terenu województwa opolskiego, zainteresowane przystąpieniem do realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2014 rok oraz uzupełnieniem go o własne działania realizowane na rzecz rynku pracy, zachęcamy do wypełnienia dołączonej karty zadań i przesłanie jej na adres:

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głogowska 25c
44 – 315 Opole

Informacji na temat sposobu wypełniania karty oraz Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2014 rok udziela Państwu pracownicy WUP w Opolu: P. Katarzyna Rybak – tel. 44 17 052, e-mail: k.rybak@wup.opole.pl
P. Paweł Łazarczyk – tel. 44 17 509, e-mail: p.lazarczyk@wup.opole.pl

DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
Jack Siski

WSTĘPNA KARTA ZADANIA

Cele strategiczne i operacyjne STRATEGII ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Strategie, w ramach
których mieści się zadanie
(cele strategiczne, operacyjne)

Tytuł zadania

priorytety, które umożliwiają
zrealizować zadanie
(problem, na który odpowiada
zadanie)

Opis zadania
(czego będzie dotyczyło)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Instytucja odpowiedzialna za
zadanie

Ew. partnerzy

Źródła finansowania zadania

Zakładane rezultaty zadania

O.K.

Co należy zrobić?

Kto?

Kiedy?

Działania do wykonania
przed podjęciem realizacji
projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Uwagi

WYJAŚNIENIA DOT. INTERPRETACJI WSPÓŁCZYNNIKA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIKA ZATRUDNIENIA WG BAEL (BADANIA AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI)

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały: z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła: do 3 miesięcy lub powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

UWAGA: DEFINICJA OSOBY BEZROBOTNEJ WG BAEL NIE UWZGLĘDNIŁA FAKTU REJESTRACJI W URZĘDZIE PRACY, KŁADZIE NATOMIAST NACISK GOTOWOŚĆ DO PRACY I JEJ POSZUKIWANIE!

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie: dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

A zatem:

ludność ogółem w wieku 15 lat i więcej = pracujący + bezrobotni + bierni zawodowo

ludność aktywna zawodowo = pracujący + bezrobotni

Znając powyższe można określić definicję **współczynnika aktywności zawodowej**, którym jest udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,

oraz **wskaźnika zatrudnienia**, którym jest udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Należy przy tym pamiętać, że dane te nie bazują na oficjalnych rejestrach (jak na przykład rejestry PUP), ale na uogólnionych wynikach badań ankietowych przeprowadzanych z częstotliwością kwartalną na losowo dobranej próbie gospodarstw domowych. Badanie jest reprezentatywne jedynie na poziomie województwa. Jest oficjalną metodologią używaną przez EUROSTAT w celu porównywania sytuacji w różnych krajach i regionach.

ZAŁĄCZNIK 1 do Regionalnego planu Działań na rzecz zatrudnienia dla województwa opolskiego na 2014 rok – planowana liczba osób
zакtywizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach poszczególnych form wsparcia

PUP	forma	staże	szkolenia	roboty publiczne	prace interwencyjne	prace społ. użyteczne	przygotowanie zawodowe dorosłych	dotacje	refundacje kosztów utworzenia stanowiska pracy	SUMA
	↓ →									
Brzeg		430	156	10	30	30	1	162	50	869
Głubczyce		400	66	22	25	95	0	20	20	648
Kędzierzyn-Koźle		482	150	15	0	111	0	155	20	933
Kluczbork		511	30	10	0	0	0	13	2	566
Krapkowice		157	38	33	12	110	0	58	16	424
Namysłów		487	287	81	10	0	0	20	12	897
Nysa		900	400	400	55	460	0	80	55	2350
Olesno		160	169	1	5	13	0	37	13	398
Opole		850	260	45	28	737	0	175	100	2195
Prudnik		415	108	20	45	50	1	20	14	673
Strzelce Opolskie		210	105	16	0	150	0	30	15	526
SUMA		5002	1769	653	210	1756	2	770	317	10 479

